

Segona reunió transnacional del projecte IATPAD ("Improvement in Access to Treatment for People with Alcohol and Drug Related Problems") els dies 6 i 7 de juliol a l'IMIM-Hospital del Mar

Com podem millorar l'adhesió al tractament en pacients addictes a alcohol i drogues?

Barcelona, 13 de juliol de 2007- La resposta a aquesta pregunta l'han buscada els participants de l'estudi europeu **IATPAD**, en la reunió de coordinació transnacional organitzada per l'equip de la Dra. Marta Torrens, investigadora de la Unitat de Recerca en Psiquiatria de l'IMIM-Hospital del Mar i directora de la línia d'addiccions de l'Institut d'Atenció Psiquiàtrica, Salut Mental i Toxicomanies de l'Hospital del Mar, únic equip espanyol participant en aquest projecte europeu.

El seguiment i l'accessibilitat als tractaments de desintoxicació i prevenció de recaigudes, en el marc actual d'un augment general del consum de les drogues d'abús, ens obliga a compartir esforços per determinar els factors de risc a tots els països de la UE i eliminar aquells aspectes que poden interferir en l'accessibilitat al tractament efectiu per a les persones amb dependència de l'alcohol o altres drogues d'abús. Aquest és l'objectiu del projecte europeu IATPAD.

Tenir una bona assistència sanitària no és garantia de bona salut per a la població si no aconseguim fer el sistema sanitari accessible. És bàsic que els malalts puguin accedir als programes de tractament en les fases inicials de la malaltia, quan la cura és menys complexa i quan amb el tractament es pot aconseguir una millor qualitat de vida i una major longevitat del pacient. **S'ha de tenir en compte que, a Catalunya, en els últims 17 anys, el nombre de pacients atesos per problemes de toxicomanies ha augmentat en un 234%.**

Entre els aspectes que s'han detectat com a factors limitadors d'aquesta accessibilitat, a part de la por al tractament, destaquen barreres psicològiques com la por dels malalts a ser jutjats pel personal sanitari i les por i aprehensions dels professionals envers els pacients amb problemes de consum d'alcohol i altres drogues i la seva actitud amb la malaltia addictiva. En aquest context, cal tenir en compte que la sobrevaloració dels aspectes socials del consum comporta que molts professionals sanitaris valorin els problemes relacionats amb el consum de substàncies més des de la perspectiva moral i conductual i en canvi tinguin molt menys en compte les conseqüències sobre la salut. El resultat d'aquestes actituds és que els malalts amb problemes relacionats amb l'alcohol o d'altres drogues abandonen prematurament el tractament, o bé no arriben ni a tenir-hi accés.

En la seva fase inicial, el projecte està estudiant les barreres que limiten l'accés assistencial a les persones amb problemes de dependència d'alcohol o drogues, mitjançant **l'anàlisi qualitatiu de les vuit xarxes sanitàries dels països que participen en el projecte, tenint en compte factors diferencials com la demografia, l'epidemiologia del consum d'alcohol i de drogues i el sistema legal de cada país** respecte aquest tema.

La Dra. Cristina Molina, Directora del Pla Director de Salut Mental i Addiccions del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, va iniciar la reunió de coordinació a Barcelona, i va posar de manifest l'interès del Departament de Salut en estendre la implantació del projecte IATPAD a Catalunya i de cofinançar-lo adequadament".

Durant la reunió de treball es van presentar els resultats de la fase inicial per països i es van definir les institucions i professionals que podrien facilitar l'accés dels pacients al tractament a cada país, així com les barreres dels diferents sistemes sanitaris.

A Catalunya destaca que l'accés al sistema és essencialment a través dels centres d'atenció primària, els centres de toxicomanies i els centres de salut mental i que per tant són els punts a treballar en una segona fase. També és rellevant tenir en compte que **el fet que no estiguin integrades les xarxes de toxicomanies i les de salut mental i que el perfil del professional a cada xarxa sigui diferent, en moltes ocasions pot generar barreres d'accessibilitat al sistema.** Un altre impediment important a Catalunya és que la **cobertura geogràfica** per a problemes d'alcohol i de drogues d'abús encara és insuficient a les àrees més rurals.

Actualment, també s'ha fet imprescindible **adequar els centres de tractament.** Aquests serveis van ser creats per atendre pacients addictes a opiàcids i no responen adequadament a les necessitats actuals dels pacients amb addiccions a cocaïna o cannabis, pacients que d'altra banda no perceben aquest recurs com a propi. Entre altres factors limitadors destaca també la necessitat de trobar un tractament efectiu per la dependència de la cocaïna, **desenvolupar serveis específics per a adolescents i dissenyar elements de cribatge per la detecció d'addiccions en l'àmbit de la salut mental i de l'atenció primària.**

A la següent fase del projecte s'estudiaran les actituds del personal assistencial cap als malalts i com perceben l'accessibilitat al tractament els propis consumidors, mitjançant una enquesta multivariant als centres de primària i als centres especialitzats. Es pretén poder proporcionar al final d'aquest projecte exemples de bona praxis i recomanacions per millorar el contacte i les actituds positives del personal mèdic cap als malalts.

Sobre el projecte IATPAD

El projecte IATPAD que té una durada prevista de 3 anys, està finançat per la European Commission Directorate of Public Health and Risk Assessment (2003-2008) (European Commission-SANCO-2005322) i pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, i coordinat pel Dr. Lubomir Okruhlica de l'Institute on Drug Dependencies of the Centre for Treatment of Drug Dependencies de Bratislava (República Eslovaca). Es tracta d'un estudi multicèntric participat per la University of Dundee (Escòcia), la Bulgarian Methadone Treatment Association (Bulgària), la National and Kapodistrian University of Athens (Grècia), la Università degli Studi di Roma "La Sapienza" (Itàlia), l'Instytut psychiatrii i neurologii (Polònia), l'Institut d'Atenció Psiquiàtrica, Salut Mental i Toxicomanies de l'Hospital del Mar i la Unitat de Recerca en Psiquiatria de l'IMIM-Hospital del Mar (Espanya), i la Univerza V.Ljubljani (Eslovènia).

Per a més informació contactar amb:

Rosa Manaut, cap de Comunicació IMIM-Hospital del Mar, Telf: 618509885 o Marta Calsina, servei de Comunicació IMIM-Hospital del Mar, Telf: 933160680 o amb Verònica Dominguez, servei de Comunicació de l'Hospital del Mar, Telf. 932483072.

